

Gerrit Wensink: 'We hebben het lopendebandwerk uit ons bedrijf gehaald'

De planning bepaalt

Gerrit en Margriet Wensink melken in Canada in totaal 360 koeien. Sinds twee jaar doen ze dat met zes melkrobots. Synchronisatie is hierdoor niet meer nodig en stressgerelateerde aandoeningen komen minder voor. Het bedrijfsmanagement heeft een gestructureerde, praktische en economische inslag.

tekst **Florus Pellikaan**

Na een uitgebreide rondleiding over Hoenhorst Farms bekruipt je als bezoeker het gevoel dat het managen van een melkveebedrijf met 360 koeien helemaal zo moeilijk niet is. De rust die op het grootste robotbedrijf van de Canadese provincie Ontario heerst, is indrukwekkend. Gerrit (53) en Margriet (57) Wensink hebben het bedrijf in Innerkip tot in detail gestructureerd en georganiseerd. Al het werk gebeurt volgens dag-schema's en weekplanningen. 'Waar ter wereld ik ook ben, ik weet precies wat er op dat moment op ons bedrijf gebeurt', vertelt Gerrit Wensink. 'Toen we in 2008 met zes melkrobots zijn gaan melken, hebben we werkschema's gemaakt, zodat nu iedere dag en iedere week op ons bedrijf hetzelfde zijn. Op vaste momenten per dag kijken we welke koeien tochtig zijn, op dinsdag vaccineren we altijd en op woensdag vindt de drachtcontrole plaats. Als alles goed op elkaar is afgestemd, kan het erg lekker lopen', stelt Wensink tevreden vast.

Robot mens- en diervriendelijk

De boerderij in Ontario is inmiddels de derde locatie waarop familie Wensink haar bedrijf runt. Van oorsprong komen ze uit de Achterhoek en in 1982 zijn ze verhuisd naar Zeewolde. Tot 1994 runden ze daar een bedrijf met 43 hectare pachtgrond en 700.000 kilogram melkquotum. 'Ik was op dat moment 37 jaar oud en er waren in de polder erg weinig mogelijkheden voor uitbreiding', vertelt Wensink. 'Ik vroeg me daarom af of ik nog twintig jaar exact hetzelfde wilde doen. Wij houden van uitdaging en hebben toen besloten onze droom te volgen en te emigreren.'

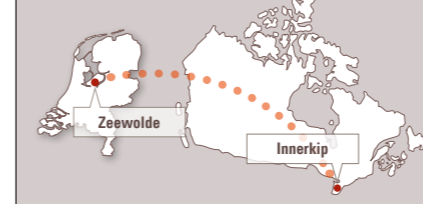
Wensink kocht in Canada een boerderij met veertig hectare, bouwde een stal en probeerde ieder jaar zo veel mogelijk koeien en quotum te melken. Tot het bedrijf in 2008 driemaal per dag in totaal 280 koeien melk in een stal met 230 ligboxen. Het was hoog tijd voor een volgende stap en Wensink bouwde een nieuwe ligboxenstal met 360 ligboxen en zes melkrobots die in één roboteiland midden in de stal zijn geplaatst.

De zes melkrobots zijn in één roboteiland midden in de stal geplaatst

Gerrit Wensink

In 1994 emigreerden Gerrit en Margriet Wensink vanuit Zeewolde naar het Canadese Innerkip. Daar runnen ze op zeer gestructureerde wijze Hoenhorst Farms, het grootste robotbedrijf van Ontario.

Aantal melk- en kalfkoeien:	360
Aantal stuks jongvee:	270
Grondoppervlakte:	300 ha
Melkproductie:	10.000 4,00 3,30
Aantal melkrobots:	6

'De belangrijkste reden om voor melkrobots te kiezen was arbeidsbesparing. We hadden vijf parttime melkers in dienst en wanneer we een nieuwe melker zochten, kwamen er steeds minder sollicitanten op een advertentie af', vertelt de melkveehouder. 'Wie wil er voor zijn plezier 's morgens om vier uur of 's avonds om tien uur een aantal uren melkstellen onderhangen? We hebben nu het lopendebandwerk uit ons bedrijf gehaald. Dan krijg je ook direct ander personeel. Onze huidige werknemers hebben een opleiding gevolgd voor verpleegster of dierenartsassistent en werken hier omdat ze het leuk vinden om tussen de koeien te zijn.'

Het robotmelken is volgens Wensink niet alleen mensvriendelijker, maar ook diervriendelijker. 'Normaal stonden koeien drie keer per dag meer dan een uur in de wachtruimte strak tegen elkaar aan, waar ze juist een hekel aan hadden. Nu kunnen koeien zelf kiezen wanneer ze worden gemolken en wij zien dat

vaarzen de robot bovengemiddeld vaak bezoeken tussen twaalf en vier uur 's nachts.'

Gestopt met synchroniseren

Als grootste voordeel van het melken met robots noemt Wensink de enorme rust in de stal. 'Het koegedrag is veel meer ontspannen en daardoor komen veel minder stressgevoelige aandoeningen voor zoals klauwaandoeningen en vruchtbaarheidsproblemen.' Op aanraden van de robotadviseur is Wensink bij de start van het robotmelken gestopt met het synchroniseren van de koeien. 'Circa 85 procent van de koeien en bijna 100 procent van de pinken kunnen we nu insemineren met behulp van tochtdetectie via Heatime. Het inseminatiegetal ligt bij de koeien op 2,2, de drachtigheid na eerste inseminatie op 41 procent en de tussenkalf tijd op 375 dagen.'

Het aantal arbeidskrachten op Hoenhorst ging door de melkrobots terug van acht naar drie. Tussen zes uur 's morgens en half drie 's middags gebeurt al het werk. De rest van de dag komt er alleen tussen vier en zeven uur 's middags nog één persoon die de kalfjes voert en die de attentiekoeien door de robot begeleidt. De gemiddelde productie van de koeien is door het robotmelken niet gestegen. 'We zijn van perfect driemaal daags melken naar 3,2 tot 3,4 melkingen gegaan, maar dat is minder mooi over de dag verdeeld. Hierdoor is het aantal liters licht gedaald, maar de gehalten zijn gestegen.' Gemiddeld realiseren de koeien een jaarproductie van 10.000 kg melk met 4,00% vet en 3,30% eiwit in circa 305 dagen.

De fokkerijstrategie van Wensink is eenvoudig. Hij gebruikt maximaal twee stieren: één voor de koeien en één voor de pinken. De stieren moeten gemakkelijke geboorten vererven, de achterbeenstand moet neigen naar recht en het celgetal moet beter zijn dan gemiddeld. Uit alle stieren die aan deze eisen voldoen, kiest Wensink de stier met de meeste kilo's vet en eiwit. 'Ik heb aan de Wageningen Uni-

versiteit veefokkerij gestudeerd en wat ik daarvan weet, is dat op hoe meer factoren je let, hoe kleiner de vooruitgang is. Je moet bij mij bijvoorbeeld ook niet aankomen met hoogtemaat. Al die botten daar heb je niks aan, ze blijven alleen maar achter het ijzerwerk haken.' Meer aspecten in het management op Hoenhorst hebben een praktische en economische inslag. Zo is 95 procent van de pinken binnen de vijftien maanden drachtig. 'Ik wil de inventariskosten zo laag mogelijk houden. Bijna volwassen dieren twee maanden extra voeren kost veel geld. Bij ons kalven de vaarzen af op een lichaamsgewicht van 550 kilogram.' Om dat gewicht te bereiken gaat bij de kalveropfok direct het gas erop. Zo krijgen de kalfjes na de geboorte meteen vier liter biest met de sonde en later loopt de melkgift op tot maximaal twaalf tot veertien liter volle koemelk per dag, verstrekt met een kalverdrinkautomaat. Krachtvoer krijgen de kalveren onbeperkt.

Liever lagere melkprijs

De komende jaren willen Gerrit en Margriet Wensink het bedrijf graag nog wat uitbreiden. Ze lopen net als veel andere Canadese melkveehouders echter tegen het probleem aan dat er door de huidige quotumregeling nauwelijks melkquotum te koop is. 'We schrijven iedere maand op de quotummarkt in, maar krijgen nooit meer toegewezen dan hooguit de melkproductie van een kwart koe. Het Canadese quotumsysteem heeft wel als voordeel dat we circa 70 dollarcent (55 eurocent, red.) voor de melk ontvangen, maar uitbreiden is er niet meer bij. Efficiënte bedrijven hebben 45 procent van het brutomelkgeld beschikbaar voor rente, aflossing, afschrijving en belasting. Iedereen kan in de melkveehouderij geld verdienen, waardoor ook slechte bedrijven overleven en dat is niet gezond. Van ons mag de melkprijs wel wat lager zijn mét meer uitbreidingsmogelijkheden.'

➔ Voor extra foto's kijk op: www.veeteelt.nl

